

ARQUIVO DA

UNIVERSIDADE

COLÉGIO DA COMPANHIA DE JESUS
E
UNIVERSIDADE DE ÉVORA

1582

Para trocar por bens estáveis a juris-
dição de Monte Agraço. Bula de Gregó-
rio XIII.

Gav. 6A- Maço 3 - N.º 66

BRACIUS 15
 Debe remis eruer dei dilectio filia d. Lector et 15
 Hallus collegi sancti pns loren Societatis eius
 Uniuersitatem studi qualis canonec ereti salt et apliicam ben. Arignt singularis denothem affectus quo et nos et Roman reverum eccliam ut vos suetis affectibus prosequentes petitionib[us] vni
 in ha potissime per que utilitat[em] ac comodis personar[um] in dicto vro Collegio deceptum consulatur quantum cum Deo possimus favorabilit[er] ammamus Sane pro parte vna nobis in
 per exhibita petitio continuebat Qd[am] felicis recordatione Dns p[ro]m. predecessor in clare memore Henrici olim. t. s[an]ctor[um] Quatuor Coronator[um] p[ri]ori Cardinalis Iufantie Portu
 galie nuncupati deinde Portugallie et Algarbior[um] Regis Illustris supplicationibus inclinatus inter alia Villam Conselho nuncupatam de a Dente Agrario Territorij Z. Liebouen
 tunc ad mensam Archiesalem ecclie Elboen em dictus Henricus Cardinalis dum vneret ex concessione aplica preerat legitime spectanter ab ipsa mensa de consensu dilector filior[um]
 Capli dictae ecclie aplica auctoritate perpetuo dismembravit illamq[ue]; sic dismembrata vris Collegio et Uniuersitati pro Lectorum et Scholarum alioruq[ue]; dictae Societatis religiosor[um]
 et Offalum in dicta Uniuersitate pro tempore eratum sustentatione ac reliquo ouerum eisdem Collegio et Uniuersitati iuicendum supplicatione eadem auctoritate et perpetuo
 applicant et appropniant Ita tamen qd si aliquo tempore dictum Collegium seu Uniuersitas supimeretur vel illud aut eis bona ad aliam Prelaturam transferrentur eadem Z. Villa
 at dictam a Densam eo ipso rediret et reueteretur Ipung[ue] Collegium pro dicta Villa quardiu illius redditus perciperet censum annuum. A Villa Regalum monete Portugalens
 eidem a Dene per se ueret prout in ipius predecoris leis desuper confessis plenius contineatur Cum autem sicut eadem petitio subiungebat dicta Villa Jurisdictionem temporalem
 amictam habeat et plenius enemiat ut vos quos circa leas studia et verbi Dei predicationes ac humilitate alias officia et ministeria animar[um] saluti necessaria iuxta instituti ur[is] normam
 intendere illisq[ue] vacare impunitus decet ratione dictae Jurisdictionis thralis ac vro p[ro]p[ter]o instituto bmo auocatum et distribuam vobisq[ue] pro dicta Villa propter eandem Jurisdictionem
 ac Cuitat[em] Z. Liebouen in qua Curia Regia ad p[ro]p[ter]o resedit vicinitatem et comoditatem alia bona stabilia offerantur que vobis redditus multo vleriores qua dicta Villa afferre pote
 runt Et si oblationem bmo duitus negligi contingat difficile futurum sit ut courtie vobis ita vtilis et proficia reperatur Quare pro parte vna nobis fuit humilis supplicatum
 ut vobis Villam predictam cum illius omnimoda Jurisdictione cum quibusvis personis ecclasticis vel secularibus permittandi licentiam et facultatem concedere ac ale in premissis opportune
 prouidere de benignitate aplica dignaremur Qd[am] igitur qui prout ex alto nobis coneditur personaz ecclasticaz quarunt in deuotati prouidere satagitamus vos et brum singularis ac singu
 laris personas Collegii et Uniuersitatis bmo a quibusvis excise sustentatione et interacti alijsq[ue] ecclasticis sententiae censue et pena a Jure vel ab homine quam occasione vel causale
 si quibusq[ue] quoniam iunctu existit et existunt ad effectum putum duntaret consequentia har[um] serie absoluente et absolute fore censentes Recuon erectione Collegii et Uniuersitatis
 ac leas p[ro]p[ter]o bmo tenores dictez Villa qualitates situationes confuses denominationes et leas etiam annos valores putibus pro expressis h[ab]ent bmo supplicationibus inclina
 ti vobis Villam prefatam cum omnia Jurisdictione ac alijs uribus et pertinentiis suis cum quibusvis personis ecclasticis vel secularibus pro alijs bonis stabilibus ex quibus redditus multo mai
 res qua ex dicta Villa percipi possunt ut preferitur nulla ad hoc venerabilis fr[ater] m[agister] et predictor Capli Elboen vel quorundam alior[um] requisita licentia aut consensu bmo illis etiam contra
 dicentibus et iunctis etiam tractatibus ac solentatibus et alijs de Jure v[er]bi consuetudine privilegio vel ale quoniam requisitus tenetis omnis[us] permittandi ac desuper quecumq[ue] iusta publica vel
 priuata cum cautelis partis premisiomibus renuntiationibus iuramento et alijs in id necessarie celebrandi aplica ante prefata tenore putum licentiam et facultatem concedimus Ac Villa
 prefatam a facto et conditione reuersiorum ad ipsam Densam in cunctis subradictis ac mere solutione dicti censue anni eisdem ante et tenore eximimus et liberamus factumq[ue] et conditio
 nem ac omne bmo in bona loco ipsius Ville ex causa permutationis bmo assigranda ante et tenore predictis transfrerimus Ac eximim quicquid secus super h[ab]e a quoqua quam[ue] ante scienter
 vel ignoranter attentari contigent irritum et mane determinamus Qd[am] obstantibus premisiis ac recolente memorie Dani. y. et quorundam alior[um] Roman Pontificum predeorum ne reali
 constitutio[n]ibus et ordinationibus aplica necnon Collegii Uniuersitatis Societatis et ecclie predictor iuramento confirmatione aplica vel quamvis firmitate alia roboratio statutis et con
 fuetudinibus prouilegiis quoq[ue] iudicis et leis aplica illis coruq[ue] superioribus et persone necnon Archieseo et Caplo prefatis sub quibuscum tenoribus et forme ac cum quibusvis etiam
 derogatoriis derogatoriis alijsq[ue] efficacioribus et insolitis leis necnon iurantibus et alijs decretis in genere vel in specie ac ale quoniam concessio ac etiam plurimes approbat[ur] et immunitat[ur]
 Q[ui]bus omnibus et singulis etiam si de illis coruq[ue] totis tenoribus spali specifica expressa et intima non autem per clas quales eadem importantes mentio seu queme alia expressio ba
 lenta aut aliquip alia exquisita forma ad hoc seruanda foret illis ale in suo vobore permanens hac vice duntaret spali et expresse derogamus eterisq[ue] contrarie quibuscumq[ue] Nulli ergo
 omnino horum licet hanc paginam nec absolitione concessione exemptione liberatione decreti et derogatione infringere vel ei ausu temerario contrarie Si que autem
 hoc attentare presumunt in dignationem omnipotentie Dei ac leator[um] Petri et Dani Apolor[um] eius se non sunt incursurum Dat Rome apud Sanctipetrum anno Incarnationis dñe
 Ad illes iniquitatem iniquitatem in seconde Z. Indecimo.
ad. Cas: Glorius.
 Pro R. D. sum. A. la predimus.

DOMINUS

deo fermis feruor dei dilectio filii

ector et Offalibus

Collegi sancti Iosephi

luren Societatis

qui in

Universitatem studi qualis canone ereti Salt et apostolicam benedixit singularis denotionis affectus quo et nos et Romanorum reverum ecclesiam ut vos sanctus affectibus prosequentes petit omnes vobis
in nos potissimum per que utilitatibus ac commodis personarum in dicto vro Collegio degentium consulatur quantum cum Deo possimus favorabiliter animamus Sane pro parte vobis nobis un
per exhibita petitio continuabat Quod alio felicis recordatione Domini p. m. predecessor in clare memorie Henrici olim. t. s. auctor Quatuor Coronatorum p. b. Cardinalis Infantis Portu
gallie incepit deinde Portugalie et Algarbiorum Regis Illustris supplicationibus inclinatus inter alia Villam Conselbo incepit de A Dente Agrario Territory de Lixbonen
tunc ad mensam Archibalem ecclesie Ellobren cum dictus Henricus Cardinalis dum fuerit ex concessione apostolica preterat legitime spectantem ab ipsa mensa de consensu dilectorum filiorum
Capri dicte ecclesie apostolica auctoritate perpetuo dismembravit illamq; sic dismembrata vobis Collegio et Universitati pro tempore carenti sustentatione ac reliquo onerum eisdem Collegio et Universitati incumbentum suppeditatione eadem auctoritate et perpetuo
aplicavit et appropriavit Ita tamen qd si aliquo tempore dictum Collegium seu Universitas superimeretur vel illud aut eius bona ad aliam Prelaturam transferrentur eadem Villa
ad dictam A Densam eo ipso retinet et reuertetur Ipmq; Collegium pro dicta Villa quatinus illius redditus perciperet census annuum Adille Regalium monete Portugalens
eidem A Densae persoheret prout in ipius predicationis lris desuper confectis plenius continebat Cum autem sicut eadem petitio subiungebat dicta Villa jurisdictionem temporalem
anuetam habeat et plenius enemat ut vos quos curia leui studia et verbi Dei predicationes ac humilitatis alias officia et ministeria ammar salutis necessaria iuxta instituti urbis normam
intendere illisq; vacare impune decet ratione dicta jurisdictionis territorialis ac vro p. m. instituto bono audetum et distribuimus vobisq; pro dicta Villa propter eandem jurisdictionem
ac Cunitatim de Lixbonen in qua Curia Regia ad p. m. resedit vicinitatem et concomitantem alia bona stabilia offerantur que vobis redditus multo vobis vobis
runt Et si oblationes boni durtus negligi contingat difficile futurum sit ut cordie vobis ita utilis et proficia retenatur Quare pro parte vobis fuit bonus supplicatus
ut vobis Villam predictam cum illius omnimoda jurisdictione cum quibusvis personis ecclastis vel secularibus permittandi licentiam et facultatem concedere ac ale in premisse opportune
providere de benignitate apostolica dignaremus Quod igitur qui prout ex alto nobis coneditur personarum ecclastis quarum in deputati providere sat agmine vos et vrum singulare
personae Collegi et Universitatis boni a quibusvis exercitio sustentione et interdicto alijsq; ecclastis sententiae census et pene a Jure vel ab homine quamvis occasione vel consalatio
si quibus quoniam iniusti existit et existunt ad effectum putum duntur et consequitur bar sine absolutes et absoluto fore censentes Recuon erectione Collegi et Universitatis
ac leui p. m. predicationis boni tenores dictaq; Ville qualitates situationes confuses denominaciones et versus etiam annios valorebus putibus pro expressio huius boni supplicationibus inclina
ti vobis Villam prefatam cum omnima jurisdictione ac alijs uribus et pertinentias sine cum quibusvis personis ecclastis vel secularibus pro alijs bonis stabilibus ex quibus redditus multo mag
ore qua ex dicta Villa percipi possunt ut preferitur nulla ad hoc venerabilis fris urbi Archipeli et predictor Capri Ellobren vel quorundam aliorum requisita licentia aut consensu boni illius etiam contra
dicentibus et multis etiam tractatibus ac solemnitatibus et alijs de hinc usu consuetudine privilegio vel ale quoniam requisitus penitus omnis permutandi ac desuper quecumq; iusta publica vel
primita cum cautelis pactis promissionibus renuntiationibus iuramento et alijs in id necessariis celebrandi apostolica ante prefata tenore putum licentiam et facultatem concedimus Ac Villam
prefatam a pacto et conditione renuntiationis ad ipsam Aensem in cunctis supradictis ac meritis solutionis dicti census anni eisdem ante et tenore eximimus et liberamus pactumq; et conditionem
ac omnes boni in bona loco ipsius Ville ex causa permutationis boni asservanda ante et tenore predictionis transferimus Ac eximimus quicquid secus super huc a quoqua quamvis ante scienter
vel ignoranter attentari contigerit irritum et mane decernimus Quod obstantibus premisis ac recelente memoria Pauli. n. et quorundam aliorum Romanorum Pontificum predicatorum nonnullis
constitutionibus et ordinationibus apostolice necnon Collegi Universitatis Societatis et ecclastis predictoribus iuramento confirmatione apostolica vel quamvis firmitate alia voluntarie statutis et con
suetudinibus privilegiis quoq; indultis et lris apostolice illis coruq; Supernubus et personae necnon Archibeto et Capro prefatis sub quibuscumq; tenoribus et formis ac cum quibusvis etiam
derogatoriis derogatoriis alijsq; efficacioribus et insolitis clie necnon in tantibus et alijs decretis in genere vel in specie ac ale quoniam concessio ac etiam plurimes approbatas et innovatis
Quibus omnibus et singulis etiam si de illis coruq; totis tenoribus specie specifica expressa et in dicta non autem per clie quales idem importantes mentio seu quoniam alia expressio ba
benda aut aliqui alia requisita forma ad hoc servanda foret illis als in suo volere permanens hac vice duntur et expresse derogamus ceterisq; contrariae quibuscumq; Nulli ergo
omnino bonum licet hanc paginam ure absolutione concessionis exemptionis liberationis decreti et derogationis infringere vel ei ausu temerario contraire Si quis autem
hoc attentare presumperit iniquationem omnipotentie Dei ac beatorum Petri et Pauli Apolorum eis nonent incursum Dat Rome apud Sanctipetrum anno Incarnationis dñe
A Dille iniquitatem inestruagef inoscurto

Febr. Januar

Pontificatus

vri

A Dille

Z. Indecimo...

Collegio da Companhia de Jesus do Espírito Santo de Evora. p^r poder trocar
a jurisdição temporal, que tinha na villa,
e Conselho de Monte Agrosso no termo de Lisboa.

Bulla do Papa Gregorio 13. dada em Roma 1553. de Janeiro do
ano de 1582. pela qual concedeu e permitiu aos Padres da
Companhia de Jesus do Collegio do Espírito Santo de Evora,
que podessem trocar, por bens imóveis, estabelecidos na villa e
Conselho de Monte Agrosso no termo de Lisboa com sua ju-
risdição temporal, que te tinha sido unida pelo Papa Pio 4.
A instância do Sr^r Cardal Rei D. Henrique Arcebispo
de Evora, e demanizada da Mera Arquidiocese, aqua de
antes pertencia, com consentimento do Cabido; porquemque
ficaria pagando Evora penas amoal de mil reis à dita
Mera e que se em algum tempo se extinguisse, e supri-
misse o dito Collegio, e sua Universidade, o dito Conselho
e sua jurisdição tornaria p^r a dita Mera: mas o dito Pa-
pa Gregorio por esta Bulla os isentou da dita pena, e
da cláusula de reversão p^r a dita Mera, que podessem fa-
zer a dita troca, e comutação sem consentimento, e ainda
contra vontade do Arcebispo, e Cabido.

Bulla de Invença p^r reforçar
os direitos ministrados p^r Evora
1582.

R^{ta} aum^{ta} Sta Sacra Trinitatis

Manuscrito original
de 1582

Coimbra

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19

Inch
cm

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20

IMAGO
PHOTOGRAPHIC

COLOUR AND MONOCHROME SEPARATION GUIDE

BLUE

CYAN

GREEN

YELLOW

RED

MAGENTA

WHITE

3/COLOUR

BLACK

